

τ' *άλέτᾱ νὰ χιίζ'* (ἔφερε τὰ ἐργαλεῖα διὰ νὰ κτίσῃ) Ὁφ.

2) Ἄροτρον (κατὰ τὸ σχῆμα κατ' ἐξοχήν) Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άλετήρι*.

άλετο τό, Μῆλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *άλετός* = ἄλεσις.

Ἡ πρὸς ἄλεσιν ὀρισμένη ποσότης δημητριακοῦ καρποῦ: *Θὰ πάω αὔριο τὸ άλετό μου 'ς τὴ μηχανή Μῆλ. Διάηκα γιὰ τ' άλετό 'ς τὸ μύλο Ἀπύρανθ. Τ' άλετό εἶν' ἀνάλοστο αὐτόθ.* Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άλεστικό* 2.

άλετράκι τό, Α.Ρουμελ. (Καρ.) κ. ἄ.

Ἐποκορ. τοῦ οὐσ. *άλέτρι*.

Μικρὸν ἄροτρον ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Κι ἂν εἶν' ἔτσι, πουλλοῦδι μου, νὰ σφάξω τὰ παιδιά μου, νὰ κάψω τ' άλετράκι μου ἄλλος νὰ μὴν ὀργώσῃ, νὰ κάψω καὶ τὸ ζυγούτσ'κο μου ἄλλος νὰ μὴ τὸ ζέψῃ Καρ. Συνών. *άλετρούδι*.

άλετράπιδο τό, Ἄνδρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *άλέτρι* καὶ *άπίδι*.

Εἶδος ἀπίου (πιθανῶς διὰ τινὰ ὁμοιότητα τοῦ σχήματος).

άλετράρις ὁ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλέτρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-άρις*.

Ὁ τεχνίτης ὁ κατασκευάζων ἄροτρα.

άλετράς ὁ, Ἡπ. Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Κορινθ. Μάν.) κ. ἄ. — *Λεξ.* Κομ. Πόππλετ. Λάουνδ. Περίδ. Ἡπίτ. Μ. Ἐγκλ. Βλαστ. *άλετράς* Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κυδων. Στερελλ. (Ἀκαρναν.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλέτρι*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ κατασκευάζων ἄροτρα Ἡπ. Κρήτ. Κυδων. Κύπρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν.) κ. ἄ. — *Λεξ.* Μ. Ἐγκλ. 2) Ὁ γεωργὸς Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πελοπν. (Κορινθ. Μάν.) — *Λεξ.* Πόππλετ. Κομ. Περίδ. Βλαστ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κύπρ.

άλετράφι τό, ἁμάρτ. *άλετράφ'* Μακεδ. (Γκιουβ.) *άλετρόφ'* Μακεδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *άλέτρι* καὶ *άφτί*. Ἐν τῷ τύπ. *άλετράφ'* τὸ δεύτερον τ ἀπεβλήθη κατ' ἄνομ.

Συνήθως κατὰ πληθ., τὰ ἐκατέρωθεν τοῦ ἐλύματος τοῦ ἀρότρου προσηρμοσμένα δύο ξύλα, ὅπως δι' αὐτῶν κατὰ τὴν ἄροσιν ἀνυψώνεται τὸ χῶμα ἐκατέρωθεν τῆς αὐλακος, τὴν ὁποίαν διανοίγει τὸ ὑνίον. Συνών. *άφτί, παράβολο, φτερρό*.

άλετρεᾶ ἡ, Ἡπ. Θράκ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Σύμ. κ. ἄ. — *Λεξ.* Κομ. Πόππλετ. Γαζ. (λ. ἄλοξ) Λάουνδ. Περίδ. Ἡπίτ. Βλαστ. *άλετρεᾶ* Δ. Κρήτ. *άλετρεᾶ* Κρήτ. (Βιάνν.) *άλετρεᾶ* Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Ἰμβρ. Στερελλ. (Ἀκαρναν.) κ. ἄ. *άλετρεᾶ* Μακεδ. (Γκιουβ.) *άλετρεᾶ* ΣΖαμπελ. Ἄσμ. δημοτ. 750.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλέτρι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-εᾶ* δηλούσης πληγμα. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἡ διὰ τοῦ ἀρότρου διανοιγομένη αὐλαξ ἐνθ' ἄν.: *Κάμνον μιὰ άλιτρά* (διέρχομαι διὰ τοῦ ἀρότρου ἐφάπαξ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀροτριουμένου ἀγροῦ) Γκιουβ. || Ἄσμ.

Πρώτη άλετρεᾶ ὀπῶριξε, πρώτη άλετρεᾶ πὸν ρίχνει, ἀκούει τὸ μνημα καὶ βογκάει καὶ βαρυναστενάζει (ρίχνω *άλετρεᾶ* = διὰ τοῦ ἀρότρου διανοίγω αὐλακα) Μάν. Πβ. *άλέτρεμα*.

άλέτρεμα τό, ἁμάρτ. *άλάτρεμα* ΣΖαμπελ. Ἄσμ. δημοτ. 750.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *άρότρεμα*.

Ἡ διὰ τοῦ ἀρότρου ἀνασκαφὴ τῆς γῆς, ἀροτρίασις: Ἄσμ.

Πρώτη άλατρεᾶν ὀπῶδωκε, ξέθαψε τὰ ποδάρι, καὶ δεύτερην ἐξέθαψε πανώραιο παλληκάρι, ἀφίνει ὁ νεὸς τ' άλάτρεμα καὶ πιάνει μοιρολόγι (δίνω *άλετρεᾶ* = διὰ τοῦ ἀρότρου διανοίγω αὐλακα). Συνών. **άλέτρωμα, ὄργωμα*.

άλετρευτής ὁ, ἁμάρτ. *άλατρευτής* ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 29.

Ἐκ τοῦ ρ. *άλετρεύω*.

Ὁ ἀροτριῶν τὴν γῆν, γεωργός: Ποίημ.

... *ἀπ' ἄλλο δὲ θὰ ἰδῆς λιβάδι νὰ γυρίσουν πλειότερα ἁμάξια μὲ ὀκηρὰ δαμάλια σπῖτι πάρεξ ἐδῶθε ἦ κι ὄθε ὁ άλατρευτής ὁ ἀράθνημος λογγάρι κουβάλησε . . .*

άλετρεύω Θράκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ. ἄ. — *Λεξ.* Περίδ. Ἡπίτ. *άλατρεύω* Κέρκ. Κεφαλλ. Λευκ. κ. ἄ. — ΑΜανούσ. Τραγουδ. 2,70 ΣΖαμπελ. Ἄσμ. δημοτ. 750 *άλατρεύω* Ἀπουλ. (Καλημ.) *άλατρέγω* Καλαβρ. (Μπόβ.) *άλατρέγου* Καλαβρ. (Μπόβ.) *άλατρέγω* Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) *άλατρέγου* Ἀπουλ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. *άροτρεύω*. Τὸ *άλατρεύω* κατ' ἀφομ. ἐξακολουθητικὴν.

Καλλιεργῶ τὴν γῆν διὰ τοῦ ἀρότρου, ἀροτριῶ ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Φέρονον γενι ἀπὸ μάστορα καινούργιο ἀπὸ καμῖνι γιὰ ν' άλατρέφουνε τὴ γῆ, νὰ σπειρουνε κριθάρι ΣΖαμπελ. ἐνθ' ἄν.

Ἡρθε καιρὸς ν' άλατρευθῆ τὸ χέρισσο χωράφι, φέρονον ζευγάρι ἀφ' τὰ βουνὰ κι άλάτρι ἀπὸ τοὺς κάμπους ΑΜανούσ. ἐνθ' ἄν. Συνών. *άλετριζω*.

άλέτρη ἡ, Πόντ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άλέτρι*.

Ἄροτρον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άλετήρι*.

άλέτρι τό, ἀρότρ' Τένεδ. *άρέτρι* Πελοπν. (Λεντεκ.) ἀρότρ' Θράκ. *άλέτριον* Β.Εὔβ. Σάμ. *άλέτριον* Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Σαράχ.) *άλέτρι* κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Σίλατ. Συνασσ.) Πόντ. *άλέτρι* Τσακων. *άέτριον* Πόντ. (Κολων.) *άέτριον* Πόντ. (Κολων.) *άλέτρι* Κρήτ. *άλάτρι* ΑΜανούσ. Τραγουδ. 2,70 ΣΖαμπελ. Ἄσμ. δημοτ. 750 *άλέτρι* Β.Εὔβ. Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Σάμ. Στερελλ. Τένεδ. κ. ἄ. *άλέτρι* Θράκ. Ἰμβρ. Καππ. (Ἄνακ. Ἀραβάν. Μιστ. Οὐλαγ.) Μακεδ. (Γκιουβ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *άροτρον* διὰ τοῦ διαμέσου τύπ. *άρότριον*, ὅθεν *άρότρι* καὶ τροπῆ τοῦ ο εἰς ε διὰ

